

NVB Risicogebaseerde Standaard

Politiek prominente personen (PEPs)

Inleiding

Bij het aangaan of voortzetten van een bestaande zakelijke relatie met een Politiek prominent persoon (hierna: PEP), of bij het uitvoeren van een transactie voor een PEP, vereist artikel 8 lid 5 sub b van de Wwft van banken dat zij verdiepend onderzoek (*enhanced due diligence* – EDD) uitvoeren. Volgens de EBA-richtsnoeren ML/TF-risicofactoren en volgens aanbeveling 12 van de Financial Action Task Force (FATF) mogen deze EDD-maatregelen proportioneel worden toegepast ten opzichte van het risico dat gepaard gaat met de PEP.

Banken mogen de intensiteit van de EDD-maatregelen op een risicorelevante manier aanpassen. Dit betekent dat banken de risico's die gepaard gaan met de PEP nauwkeurig moeten beoordelen en de EDD-maatregelen in lijn met het geïdentificeerde risico proportioneel moeten toepassen. Het doel van het opvragen van aanvullende informatie bij de klant is een controlemaatregel om de vermeende risico's te beoordelen en te beperken.

Deze NVB Standaard beschrijft een aanpak van de manier waarop banken het klantonderzoek (*client due diligence* – CDD) en de EDD-maatregelen bij PEPs op een risicorelevante manier kunnen uitvoeren, rekening houdend met verschillende

risico-indicatoren, om te beoordelen of de PEP een hoger risico vormt. De NVB Standaard beschrijft de Nederlandse risicogebaseerde aanpak voor banken om de wettelijke eisen voor scenario's met een laag, neutraal en hoog risico te implementeren in die gevallen waarbij een klant of de uiteindelijk begunstigde (de UBO) van de klant een PEP is, en op welke manier de vermeende risico's van de PEP kunnen worden beperkt. Het aangegeven risiconiveau van een scenario moet worden geïnterpreteerd binnen de volledige context van de klant, en is in deze NVB Standaard gericht op de specifieke risico's met betrekking tot politieke prominente personen. In deze context zijn maatregelen om bijvoorbeeld het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie of van het gebruik van een product te beoordelen in gelijke mate van toepassing, net als de beoordeling van de vraag of de PEP is verbonden aan een complexe structuur, of van de vraag of transacties binnen het verwachte transactiegedrag vallen. De maatregelen die worden beschreven in deze NVB Standaard zijn zowel van toepassing op een zakelijke relatie met een PEP als met incidentele transacties met een PEP buiten een zakelijke relatie, tenzij anders wordt aangegeven.

De risico's die gepaard gaan met PEPs, bestaan uit het feit dat deze personen mogelijk in een positie verkeren om hun publieke functie te misbruiken voor eigen gewin en het financiële systeem zouden

kunnen gebruiken om de opbrengsten van dit misbruik van hun functie wit te wassen. Dankzij hun functie hebben zij mogelijk toegang tot publieke gelden, of controle over openbare aanbestedingen en de toewijzing van openbare werkzaamheden aan de private sector. Hierdoor zijn PEPs kwetsbaar voor omkoping en corruptie. PEPs kunnen in de positie zijn om banken te misbruiken (hetzij direct, hetzij via een entiteit) om illegale bronnen van hun middelen of hun vermogen te verhullen.

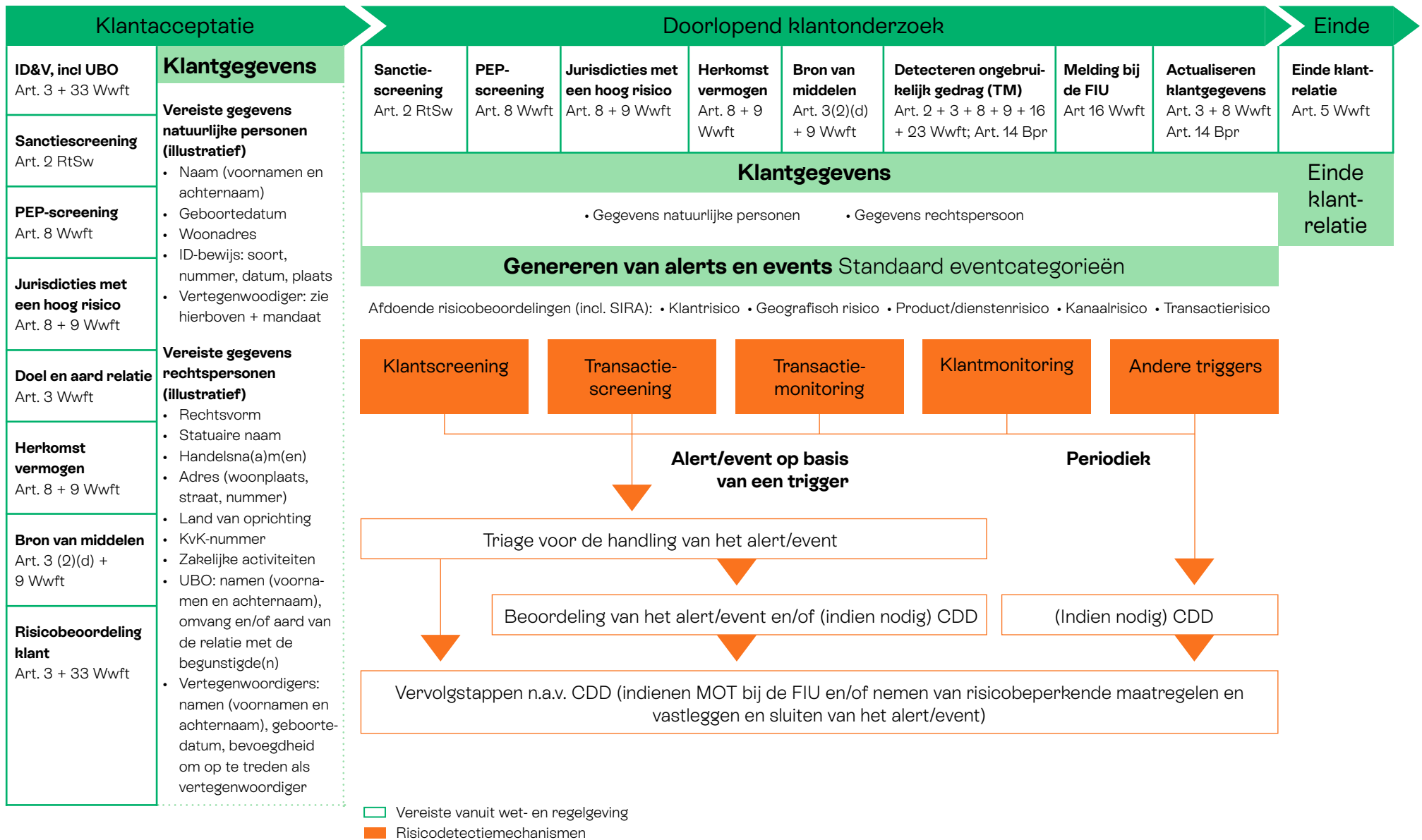
Voor familieleden en naaste betrokkenen van PEPs gelden dezelfde EDD-maatregelen als voor de PEPs zelf. Het risico dat gepaard gaat met familieleden en naaste betrokkenen is dat een PEP deze relatie zou kunnen gebruiken om zijn of haar illegaal verworven middelen of illegale vermogen te verhullen. We merken hierbij op dat familieleden en naaste betrokkenen zelf geen PEPs zijn, aangezien zij geen politiek prominente functie bekleden. Wanneer familieleden of naaste betrokkenen de status van PEP krijgen toegekend, zou dit leiden tot een ongewenst sneeuwbaaleffect (doordat vervolgens ook hun familieleden en naaste betrokkenen weer moeten worden aangemerkt als PEPs, enz.).

De positionering binnen het Financial Crime Framework

PEPs worden door banken over het algemeen geïdentificeerd tijdens de behandeling van gegenereerde alerts bij de klantscreening. De risicogebaseerde EDD-maatregelen voor PEPs zijn risicomitigerende maatregelen voor de risico's op witwassen en terrorismefinanciering en moeten proportioneel worden toegepast ten opzichte van de vastgestelde risico's.

Financial Crime Framework

Risicogebaseerd

NVB Risicogebaseerde Standaard

1 Soort PEP

Deze NVB Standaard maakt onderscheid tussen de volgende soorten PEPs. [1]

1 PEP – klant

Hierbij is de klant een PEP.

2 PEP – UBO op basis van eigendom en/of zeggenschap of vanwege een senior managementfunctie

Als een UBO een PEP is, dan beoordeelt de bank

- 1 het risico van de gerelateerde entiteit van die PEP, met name het risico dat de PEP de entiteit misbruikt om (persoonlijke) transacties mogelijk te maken met illegaal verworven middelen of om middelen te verhullen;
- 2 het soort UBO, dus of er sprake is van eigenaarschap, zeggenschap of een senior managementfunctie.

Als er sprake is van een zakelijke relatie met een staatsbedrijf [2] of met een overheidsinstelling, vormt het feit dat senior management formeel als PEPs kunnen worden gezien, niet automatisch een hoge risico-indicator voor de relatie met het staatsbedrijf of de overheidsinstelling. De herkomst van vermogen van senior management (indien deze personen als PEPs worden gezien) hoeft niet te worden onderzocht uit hoofde van hun functie als leidinggevend. Als deze leiding-

gevenden echter een zakelijke relatie met de bank hebben vanuit hun privésituatie, zijn de EDD-maatregelen wel van toepassing, inclusief een analyse van de herkomst van het vermogen.

3 PEP – familieleden en naaste betrokkenen

Als een klant of een UBO een familielid of een naaste betrokkene is van een PEP, dan beoordeelt de bank

- 1 het risico van de PEP;
- 2 de aard van de relatie tussen het familielid of de naaste betrokkene en de PEP.

Bij de beoordeling van het risico van het familielid of de naaste betrokkene van de PEP, onderzoekt de bank de kans dat de bron van middelen die betrokken is bij de zakelijke relatie gelinkt is aan de PEP. De mate van het risico van het familielid of de naaste betrokkene van de PEP kan ook worden beïnvloed door de aard van de relatie met de PEP.

Een familielid of naaste betrokkene van een PEP kan een klant of een UBO zijn, ook wanneer de PEP zelf geen relatie heeft met de bank. De aard van de relatie tussen het familielid of de naaste betrokkene en de PEP kan dan nog steeds invloed hebben op het risico van de zakelijke relatie van het familielid of de naaste betrokkene van de PEP met de bank. Zo hoeft de zakelijke relatie met een familielid of naaste betrokkene van een PEP die samen met een PEP bestuurder is bij een

Nederlandse organisatie geen hoog risico met zich mee te brengen wanneer het gaat om de privé-rekening van het familielid of de naaste betrokkene van deze PEP. Van de andere kant kan de zakelijke relatie met een familielid of naaste betrokkene van een PEP die optreedt als financieel adviseur van een PEP uit een land met een hoog risico, wel een hoog risico met zich meebrengen. Bij de beoordeling van de relevante risico's moet het soort PEP in overweging worden genomen. In deze NVB Standaard wordt met de term PEP alle drie de vormen ervan bedoeld, tenzij anders wordt aangegeven.

-
- 1 De banken mogen overwegen op een risicogebaseerde manier EDD-maatregelen toe te passen ten aanzien van PEPs die (wettelijk) vertegenwoordiger zijn van een klant.
 - 2 Volgens de Nederlandse lijst met prominente publieke functies zijn er geen staatsbedrijven in Nederland. De bank kan echter wel een relatie aangaan met een (buitenlandse) entiteit waarin een ander land dan Nederland een (in)direct belang heeft. Een (in)direct belang wordt in de OESO-richtlijnen voor Corporate Governance voor Staatsbedrijven gedefinieerd als bedrijven waarover de staat zeggenschap heeft, dan wel doordat de staat de uiteindelijk begunstigde is van de meerderheid van de stemgerechtigde aandelen, dan wel doordat de staat op andere wijze een vergelijkbare mate van zeggenschap uitoefent. Hierbij dient te worden opgemerkt op dat in de aanstaande AML-richtlijn de definitie van een entiteit in staatseigendom zowel staatsbedrijven als staatsdeelnemingen zal omvatten.

2 Risicobeoordeling

Het is belangrijk dat de risico's van een PEP worden beoordeeld en indien nodig verlaagd. De risicoverlagende maatregelen moeten dan ook gericht zijn op dat specifieke risico, rekening houdend met het doel van de wetgeving. Het risico dat een PEP vormt voor een bank, is afhankelijk van verschillende risicofactoren die per PEP kunnen verschillen. Daarom hanteren we de volgende aanpak.

3 Risicofactoren

Hoewel de kwalificatie als PEP op zich kan worden gezien als een hoger risico, moet de bank nog steeds onderscheid maken tussen scenario's met een laag, neutraal en hoog risico om te bepalen in welke mate de EDD-maatregelen moeten worden toegepast. De eerste stap is dan ook de beoordeling van het risico dat de PEP vormt voor de bank, waarbij alle risico-indicatoren die gelden voor PEPs moeten worden meegenomen. Deze risicofactoren moeten niet afzonderlijk worden bekeken, maar vereisen een holistische beoordeling, en moeten worden beoordeeld in de volledigheid van alle beschikbare informatie van de PEP.

Bij de risicobeoordeling van een familielid of naaste betrokkene van een PEP moet de bank overwegen of de risicofactoren al dan niet van

1 Stel het potentiële risico vast van de PEP op basis van risicofactoren

- Functie
- Land
- Sector
- Negatieve berichtgeving in de media
- Economische banden
- Bestaande relatie

2 Stel het niveau van het risico van de PEP vast op holistische wijze

- Hoog
- Neutraal
- Laag

3 Pas risicogebaseerde EDD-maatregelen toe

- Beoordeling van de bron van middelen en de herkomst van vermogen
- Goedkeuring door het senior management
- Doorlopende verdiepende monitoring

toepassing zijn op zowel het familielid of de naaste betrokkene als de betrokken PEP. Wanneer de PEP een UBO is, moet de bank daarnaast overwegen of een risicofactor ook van toepassing is op de entiteit die klant is bij de bank.

Bij de risicobeoordeling van een PEP, worden de volgende risicofactoren overwogen:

- 1 Functie
- 2 Land
- 3 Sector
- 4 Negatieve berichtgeving in de media
- 5 Economische banden
- 6 Bestaande relatie

3.1 Functie

De toegang tot publieke gelden, het recht om vergunningen toe te kennen en/of andere vormen van een machtspositie via de functie van de PEP zijn belangrijke factoren om te overwegen bij de beoordeling van de risico's van een PEP. Wanneer

PEPs een machtspositie hebben, bijvoorbeeld doordat zij toegang hebben tot publieke gelden of het recht hebben om vergunningen toe te kennen, kan hun functie als een invloedrijke functie worden bestempeld en daarmee een hoger risico met zich meebrengen.

Als de PEP langer dan twaalf maanden geleden is gestopt met zijn of haar functie, waardoor hij of zij als PEP is gekwalificeerd, beoordeelt de bank of deze persoon nog steeds beschikt over politieke macht of politieke invloed. Als dat niet het geval is, dan is deze persoon niet langer een PEP. Als deze persoon nog steeds aanzienlijk (informele) invloed kan uitoefenen, of als de huidige en de vorige functie van deze persoon op enige manier met elkaar verbonden zijn, dan is deze persoon nog steeds een PEP. Dit kan een risicoverhogende factor zijn, waardoor het noodzakelijk is de risicogebaseerde EDD-maatregelen voort te zetten.

3.2 Land

Het risico van een PEP is lager als diegene een prominente publieke functie bekleedt in een land met een laag of neutraal risico op witwassen en terrorismefinanciering (inclusief het risico op omkoping of corruptie [3]). Een PEP met een politiek prominente functie in een land met een hoog risico op witwassen en terrorismefinanciering zorgt juist voor een hoger risico. Dit geldt ook voor het land waar de PEP woont. Woont de PEP in een land met een hoog risico? Dan neemt ook het risico van de PEP toe. Als de PEP in een land woont met een laag of neutraal landenrisico, dan neemt het risico van de PEP af.

Banken houden ook rekening met de relatie tussen de PEP en het land of de verblijfplaats, of met het land of de organisatie dat de oorsprong vormt van de politieke positie van die persoon. Zo zal het feit dat een Nederlandse ambassadeur Nederland vertegenwoordigt in een land met een hoog risico, niet automatisch leiden tot een hoger risico voor die PEP. Ook een PEP die oorspronkelijk afkomstig is uit een land met een hoog risico, maar nu geen duidelijke verbintenis meer heeft met dat land (bijvoorbeeld omdat hij of zij al sinds zijn of haar jeugd in een ander land woont) brengt niet meteen een hoger risico met zich mee.

3.3 Sector

De sector waarin de PEP, of indien van toepassing, de gerelateerde entiteit die klant is, actief is, kan relevant zijn voor het risiconiveau van de PEP. Sommige sectoren brengen een hoger risico met zich mee (bijvoorbeeld de defensiesector, de openbare aanbestedingssector, bouw en grote infrastructuur) dan andere sectoren, omdat deze sectoren afhankelijk zijn van overheidsvergunningen om opdrachten uit te voeren of producten of diensten te leveren. Er zijn ook sectoren die van nature een hoger risico op omkoping en corruptie met zich meebrengen [4].

3.4 Negatieve berichtgeving in de media

De bank beoordeelt de reputatie van de PEP op basis van informatie uit openbare bronnen. In het algemeen brengen PEPs met een goede reputatie minder risico met zich mee dan PEPs waarover negatieve berichtgeving in de media te vinden is, vooral als deze negatieve berichten betrekking hebben op machtsmisbruik of financiële criminaliteit, waaronder omkoping en corruptie. Wanneer er geen negatieve berichtgeving in de media te vinden is, wil dit niet meteen zeggen dat het risico lager is.

-
- 3 Banken mogen gebruikmaken van lijsten van het corruptierisico van landen, bijvoorbeeld de Corruption Perception Index of Transparency International.
 - 4 De FATF Guidance on Politically Exposed Persons (aanbeveling 12 en 22) geeft voorbeelden van sectoren met een hoog risico op omkoping en corruptie.

Bij de beoordeling van de informatie die is gevonden tijdens de screening van negatieve berichtgeving in de media, houden de banken rekening met:

- hoeveel tijd er is verstreken sinds het bericht is verschenen in de media;
- de ernst van het voorval (bijvoorbeeld of het voorval te maken heeft met serieuze of financiële criminaliteit, waaronder omkoping en corruptie, en of de PEP een belangrijke rol heeft gespeeld bij dit voorval);
- of er sprake is van een formele aanklacht, arrestatie of veroordeling, of dat het gaat om beschuldigingen of geruchten;
- de kwaliteit van de bron: gezaghebbende bronnen zijn geloofwaardiger.

3.5 Economische banden

De economische banden die de PEP heeft met het land waarin hij of zij zijn of haar functie bekleedt en het land waar hij of zij woont, zijn ook factoren die de bank moet meewegen bij de beoordeling van het risico. Een ambassadeur die zijn of haar land vertegenwoordigt in Nederland, heeft bijvoorbeeld een duidelijke economische link met Nederland. Dit kan een indicatie zijn van een lager risico. Bij een buitenlandse PEP zonder enige connectie met Nederland, is deze economische link niet aanwezig. Dit kan een indicatie zijn van een hoger risico.

3.6 Bestaande relatie

Bij bestaande relaties is de beschikbare klant-onderzoek- en transactie-informatie ook relevant om in overweging te nemen bij de risicobeoordeling van een PEP. Als een bestaande klant een PEP wordt, kan de bank eerst de beschikbare informatie analyseren om de risico's te beoordelen. Als tijdens de relatie alle transacties overeenkomen met het verwachte transactiegedrag en de bank geen enkele indicatie heeft die duidt op witwassen of terrorismefinanciering, dan zijn er geen aanvullende maatregelen benodigd (zie ook de NVB Standaard over doorlopend klant-onderzoek).

4 EDD-maatregelen

De volgende EDD-maatregelen worden op een risicorelevante manier toegepast bij PEPs:

- beoordeling van de bron van middelen en de herkomst van vermogen;
- goedkeuring door het senior management;
- doorlopende verdiepende monitoring.

De mate waarin deze EDD-maatregelen moeten worden toegepast, is afhankelijk van de uitkomst van de beoordeling van de risico-indicatoren.

4.1 De bron van middelen en de herkomst van vermogen

Het doel voor banken van de beoordeling van de bron van middelen en de herkomst van vermogen is dat zij voldoende moeten kunnen vaststellen of de middelen of het vermogen niet afkomstig zijn uit illegale bronnen. Voor de beoordeling van de bron van middelen en de herkomst van vermogen kan informatie worden verkregen middels de aanpak die bestaat uit drie stappen zoals hieronder beschreven. De verkregen informatie moet plausibel zijn en inzicht geven in de oorsprong van de middelen of het vermogen. Als de bank twijfelt over de toelichting of als de verkregen informatie onvoldoende is om de vermeende risico's te verlagen, is aanvullend onderzoek nodig, en indien nodig moet de informatie worden onderbouwd met betrouwbare documentatie. [\[5\]](#)

Bron van middelen gaat over de oorsprong van de specifieke middelen of andere activa die onderdeel zijn van de incidentele transactie of van de zakelijke relatie tussen de klant en de bank. De beoordeling van de legitimiteit van de oorsprong van de middelen is ook afhankelijk van het risico van de PEP voor de bank. Hoe hoger het risico, hoe meer informatie er nodig is, en (indien van toepassing) hoe meer bewijsstukken de bank moet verzamelen.

Herkomst van vermogen gaat over de oorsprong van het gehele vermogen van de PEP. Dit heeft betrekking op de activiteiten die hebben gezorgd voor het totale vermogen van de PEP, inclusief vastgoed. Deze informatie geeft doorgaans een beeld van de omvang van het vermogen dat de politiek prominente vermogen zou moeten hebben en de manier waarop de PEP dit vermogen heeft verkregen. Het doel van het vaststellen van de herkomst van vermogen is niet om precies vast te stellen wat de totale nettowaarde van de PEP is, maar om een redelijke overtuiging te verkrijgen dat het vermogen van de PEP niet afkomstig is van omkoping, corruptie of andere criminele activiteiten.

In het algemeen kan de informatie voor de bron van middelen en de herkomst van vermogen worden verkregen met een aanpak die bestaat uit drie stappen, waarbij iedere volgende stap alleen wordt genomen indien nodig.

- 1 Desk-research op basis van externe bronnen en/of interne analyse
- 2 Klantcontact en informatieverzoeken richting de klant
- 3 Het opvragen van aanvullende informatie

Als de beoordeling van de bron van middelen van de PEP resulteert in voldoende vertrouwen en er geen risico-indicatoren zijn, kan de beoordeling van de bron van middelen mogelijk ook voldoende inzicht geven in de herkomst van vermogen. Als een bank bijvoorbeeld een langdurige relatie heeft met een privépersoon die een PEP wordt, kunnen de informatie die beschikbaar is in externe

⁵ Voor meer informatie verwijzen we naar de NVB Standaard bron van middelen.

EDD-maatregelen	Laag en neutraal risico	Hoog risico
Het nemen van adequate maatregelen om de bron van middelen te beoordelen.	Beoordelen of de beschikbare informatie uit het CDD-proces voldoende is. Banken kunnen de aanpak van de drie opeenvolgende stappen volgen, waarbij stap 2 en 3 alleen worden genomen indien nodig.	Beoordelen of de beschikbare informatie uit het CDD-proces voldoende is. Banken kunnen de aanpak van de drie opeenvolgende stappen volgen, waarbij stap 2 en 3 alleen worden genomen indien nodig.
Het nemen van adequate maatregelen om de herkomst van vermogen te beoordelen.	Het onderzoek naar de herkomst van vermogen kan samenvallen met de beoordeling van de bron van middelen.	Beoordelen van de herkomst van vermogen op basis van desk-research, en indien nodig door informatie op te vragen bij de klant of bij andere bronnen. Als de bank twijfelt over de herkomst van vermogen worden er aanvullende documentatie, gegevens of informatie opgevraagd bij betrouwbare bronnen.

bronnen, het klantonderzoek en het productgebruik voldoende zijn om de vermeende risico's van deze PEP te beperken. De bank hoeft alleen aanvullende informatie op te vragen als de beschikbare informatie niet voldoende is om de risico's van een PEP te beoordelen en te beperken.

Als er sprake is van een scenario met een hoog risico, moet de bank verregaandere maatregelen treffen om de bron van middelen en de herkomst van vermogen te beoordelen. De verkregen informatie en/of documentatie moet plausibel zijn en inzicht geven in de oorsprong van de middelen en/of het vermogen. De aard en de diepgang van de verkregen informatie zal per situatie verschillen.

Via interne en externe bronnen en/of via de informatie die wordt aangeleverd door de PEP zelf kan een indicatie van het nettovermogen van de PEP worden verkregen. Het aangegeven totale vermogen, de zichtbare levensstijl van de PEP en het transactiegedrag moeten overeenkomen met de functie van de PEP en met de bekende, legitieme bronnen van het inkomen of het vermogen. Als er twijfel ontstaat, moet de bank de herkomst van vermogen beoordelen op basis van betrouwbare gegevens, documentatie en informatie. Als het onmogelijk is om de herkomst van het vermogen vast te stellen, moet de bank kunnen aantonen dat zij voldoende inspanningen heeft geleverd om de herkomst van het vermogen te beoordelen. De bank moet hierbij alle stappen vastleggen die zijn genomen om het risico van de PEP te beperken.

4.2 Goedkeuring door senior management

Een van de EDD-maatregelen bij het aangaan of aanhouden van een zakelijke relatie met een PEP is het verkrijgen van goedkeuring door het senior management. Het doel van deze EDD-maatregel is aan te tonen dat het senior management verantwoording aanvaardt voor het accepteren van de risico's op witwassen en het financieren van terrorisme. Daarnaast zorgt het nemen van besluiten over de risicobereidheid, het goedkeuren van de systematische integriteitsrisicoanalyses (SIRA) en het aftekenen van het AML/CFT-beleid door het senior management voor borging van hun verantwoordelijkheid voor het beheren van de risico's van het uitvoeren van transacties voor en het aangaan van zakelijke relaties met PEPs.

De Wwft geeft een definitie van de term 'senior management'. Volgens de Wwft worden onder het hoger leidinggevend personeel ofwel de personen verstaan die het dagelijks beleid van een instelling bepalen ofwel de personen die werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van een instelling, waarbij zij een leidinggevende functie vervullen direct onder het echelon van de dagelijks beleidsbepalers en zij verantwoordelijk zijn voor natuurlijke personen wier werkzaamheden van invloed zijn op de blootstelling van een instelling aan de risico's op witwassen en het terrorismefinanciering.

Deze definitie wijkt af van de definitie van senior management in de herziene 4AMLD. In de 4AMLD

worden met senior management de functionarissen of werknemers bedoeld met voldoende kennis van de blootstelling van een instelling aan het witwasrisico en het risico van terrorismefinanciering en met voldoende ervaring om beslissingen te nemen die van invloed zijn op die blootstelling; hierbij hoeft het niet noodzakelijk om een lid van de raad van bestuur te gaan.

Het wordt mogelijk geacht om de goedkeuring door het senior management op een lager niveau binnen banken uit te voeren op basis van een vastgesteld raamwerk. Volgens dit raamwerk geeft het senior management vooraf toestemming voor het aangaan of voorzetten van een zakelijke relatie gerelateerd aan een EC HRTC conform gedefinieerde scenario's, passend bij (i) de omvang van de bank en (ii) de risico's die zijn geïdentificeerd met betrekking tot de transactie of zakelijke relatie. Het (lagere) management kan dan in individuele gevallen beoordelen of de zakelijke relatie of transactie binnen het vooraf gedefinieerde raamwerk past en of de goedkeuring van het senior management als gegeven kan worden beschouwd. Individuele gevallen die niet binnen het vooraf gedefinieerde raamwerk vallen, moeten separaat worden goedgekeurd door het senior management. Dit raamwerk voor senior management goedkeuring wordt vastgesteld en geoperationaliseerd conform het governance-model van de bank.

Dit raamwerk omvat onder andere de volgende elementen:

- beschrijving van de gedefinieerde risico-gebaseerde laag, neutraal en hoog risico scenario's;
- voorafgaande goedkeuring door het senior management voor zakelijke relaties met PEPs welke passen binnen de gedefinieerde scenario's;
- de kennis en het besluitniveau van het aangewezen (lagere) management;
- rapportageverplichting over PEPs aan het senior management;
- audittrail van de implementatie.

Het aangewezen (lagere) management moet:

- over voldoende kennis van de ML/TF risico's beschikken;
- van het geëigende besluitvormingsniveau zijn, en;
- adequaat op de hoogte worden gesteld over de risico's van transacties en zakelijke relaties met PEPs.

Het senior management blijft verantwoordelijk en om dat aan te tonen dient een rapportageverplichting aan het senior management onderdeel te zijn van het raamwerk. Deze rapportage omvat de positie van de bank in zakelijke relaties en transacties met EC HRTC. De rapportagemethodiek omvat:

- frequentie en de wijze van de rapportage, waaronder informatie over het aantal, de aard en het risicoprofiel van zakelijke relaties met EC HRTC en over transacties die tot een alert hebben geleid, zijn onderzocht en gesloten, ongeacht of dit handmatig of automatisch is gebeurd;
- scenario's die moeten worden ingediend bij het senior management voor bevestiging;
- controle en audit door 2e- en 3e-lijns partijen binnen het toepasselijke kader.

EDD-maatregel	Laag en neutraal risico	Hoog risico
Senior management goedkeuring	Senior management goedkeuring in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan PEPs.	Senior management goedkeuring op individuele basis en in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan PEPs.

4.3 Doorlopende verdiepende monitoring

In lijn met de NVB Standaard over doorlopend klantonderzoek (Ongoing Due Diligence ODD), kunnen banken overgaan op een trigger based ODD-raamwerk. Dit raamwerk kan voorwaarden scheppen waarbij de bank zijn klant doorlopend moet screenen en monitoren en de toegewezen risicoclassificatie actueel moet houden. Dit doorlopende-klantonderzoekskader zorgt voor de doorlopende screening en monitoring van de klant. Banken mogen met dit raamwerk afstappen van het gebruiken van vooraf opgestelde cycli van periodieke reviews voor hun gehele klantportefeuille, waaronder PEPs, en in plaats daarvan vertrouwen op de actualisatie van klantgegevens en (gedeeltelijk) geautomatiseerde risicobeoordelingen.

Met betrekking tot verdiepende transactie-monitoring bij PEPs in

een scenario met een hoog risico moet de bank:

- drempelwaarden vaststellen op basis van gegevensanalyse voor scenario's die relevant zijn voor de risico's van omkoping en corruptie of voor PEPs;
- geen automatische sluiting voor alerts toepassen voor scenario's die relevant zijn voor de risico's van omkoping en corruptie of voor PEPs;
- rekening houden met het feit dat een transactie betrekking heeft op een PEP bij het beoordelen van transactiemonitoringsalerts.

5 Impact

In scenario's met een laag of neutraal risico worden de EDD-maatregelen voor PEPs op een risicogebaseerde manier toegepast, afhankelijk van het risico van de PEP. Het kan in deze scenario's als disproportioneel worden gezien om aanvullend een informatieverzoek naar de klant te sturen, dit kan worden ervaren als onnodig en belastend voor zowel de bank als de klant als de beschikbare informatie als voldoende wordt gezien. In scenario's met een laag en neutraal risico is het in lijn met het risicoprofiel van deze klanten en hun transacties om te vertrouwen op de CDD-informatie en de desk-research die beschikbaar zijn. Als de informatie die vereist is op basis van het betreffende risico niet beschikbaar is, moet er wel een informatieverzoek naar de klant worden verstuurd. De administratieve last kan dus voor klanten en banken worden verlaagd en is minder ingrijpend wanneer er geen informatieverzoek naar de klant hoeft.

6 Use cases

Let op, voorbeelden die hierna volgen zijn voorbeelden om de praktische toepassing van deze NVB Standaard te illustreren en zijn niet uitputtend. Deze use cases zijn gebaseerd op scenario's met een laag, neutraal en hoog risico om het risico van de PEP te analyseren tijdens de klantacceptatie en tijdens de zakelijke relatie.

EDD-maatregel	Laag en neutraal risico	Hoog risico
Uitvoeren van doorlopende verdiepende monitoring	Er wordt aan de eis van verdiepende monitoring voldaan wanneer er adequate transactiemonitoringscontroles zijn (waaronder voor PEPs).	Voor PEPs worden doorgaans vaker reviews uitgevoerd. Er wordt aan de eis van verdiepende monitoring voldaan wanneer er adequate transactiemonitoringscontroles zijn (waaronder voor PEPs). Als onderdeel van de verdiepende transactiemonitoring nemen banken de volgende stappen: • het gebruiken van relevante drempelwaarden op basis van gegevensanalyse; • alerts met betrekking tot omkoping, corruptie of PEPs worden niet automatisch gesloten; • het risico van de PEP wordt meegenomen bij de beoordeling van alerts als gevolg van transactiemonitoring.

Laag risico

Een bestaande klant wordt een familielid of naaste betrokkene van een PEP

Voorbeeld

De moeder van een persoon die onlangs is benoemd tot Europarlementariër heeft al meer dan tien jaar een bankrekening en een hypotheek bij de bank. Er is geen sprake van negatieve berichtgeving in de media over de moeder of over de Europarlementariër. Er is eveneens geen sprake van onverwachte of aanzienlijke veranderingen in het transactiepatroon.

NVB Standaard

- Het risico wordt beoordeeld als laag om de volgende redenen:
 - de PEP heeft geen invloedrijke positie
 - een land met een laag/neutraal risico
 - geen negatieve berichtgeving in de media
 - een hypotheek is geen product met een hoog risico
 - een langdurige relatie
 - geen signalen dat middelen van de Europarlementariër worden gebruikt
- De beschikbare informatie over de bron van middelen en de herkomst van vermogen wordt als voldoende beoordeeld in dit scenario met een laag risico.
- De risicobeoordeling en de toegepaste EDD-maatregelen worden vastgelegd.

- Senior management goedkeuring in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan PEPs.
- Er vindt doorlopende monitoring plaats.

Laag risico

Nieuwe klanten met UBO's die Nederlandse PEPs en familieleden of naaste betrokkene daarvan zijn

Voorbeeld

Een Nederlandse tennisclub (een vereniging) heeft drie bestuursleden, waarvan de voorzitter rechter is bij de Hoge Raad. De penningmeester wil een rekening openen voor de tennisclub. Tijdens de klantacceptatie heeft er een screening op negatieve berichtgeving in de media met betrekking tot de tennisclub, de PEP en de andere bestuursleden plaatsgevonden, en er zijn geen indicaties die duiden op risico's op witwassen of terrorismefinanciering.

NVB Standaard

- Het risico wordt beoordeeld als laag om de volgende redenen:
 - de PEP heeft geen invloedrijke positie
 - een land met een laag/neutraal risico
 - geen negatieve berichtgeving in de media
 - geen sector met een hoog risico
 - het doel en de aard van de relatie zijn logisch en plausibel

- De beschikbare informatie in het CDD-proces wordt beoordeeld als voldoende.
- Vanwege het scenario met een laag risico wordt het niet nodig geacht de herkomst van vermogen van de drie bestuursleden te beoordelen, omdat dit de vermeende risico's van de PEP niet zal verlagen.
- De risicobeoordeling en de toegepaste EDD-maatregelen worden vastgelegd.
- Senior management goedkeuring in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan PEPs.
- Er vindt doorlopende monitoring plaats.

Neutraal risico

Een bestaande klant met een UBO die een familielid of naaste betrokkene is van iemand die een PEP wordt

Voorbeeld

Een Nederlandse BV in de IT-sector heeft al vijf jaar een bankrekening bij de bank. De UBO van de BV is getrouwd met iemand die recent tot ambassadeur is benoemd is en die op dit moment is gestationeerd op de Nederlandse ambassade in Dakar in Senegal. Er zijn geen negatieve berichten in de media inzake de ambassadeur.

NVB Standaard

- Het risico wordt beoordeeld als neutraal om de volgende redenen:
 - de PEP heeft geen invloedrijke positie
 - een land met een laag/neutraal risico
 - geen negatieve berichtgeving in de media
 - geen sector met een hoog risico
 - bestaande relatie
 - De PEP woont in een land met een hoog risico
 - De PEP heeft geen toegang tot de rekening
- De activiteiten van de BV en van de UBO zijn al beoordeeld tijdens het CDD-proces.
- De beschikbare informatie over de bron van middelen van de BV is als voldoende beoordeeld in dit scenario met een neutraal risico.
- Zowel de risicobeoordeling als de toegepaste EDD-maatregelen worden vastgelegd.
- Senior management goedkeuring in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan PEPs.
- Er vindt doorlopende monitoring plaats.

Hoog risico**Nieuwe klant die een PEP is in een internationale organisatie****Voorbeeld**

Een persoon is onlangs verhuisd naar Nederland omdat zij is benoemd tot rechter aan het Internationaal Gerechtshof in Den Haag. Ze heeft een private banking-rekening aangevraagd en aangegeven dat zij regelmatig geld zal overmaken naar haar gezin, dat nog in haar thuisland Pakistan woont. Daarnaast zal ze wat geld dat ze in haar thuisland heeft verdiend met vastgoedbeleggingen naar Nederland overmaken.

NVB Standaard

- Het risico wordt beoordeeld als hoog om de volgende redenen:
 - de betrokkenheid van een land met een hoog risico;
 - het leveren van private banking-diensten;
 - geldmiddelen afkomstig uit vastgoedbeleggingen.
- Vanwege het scenario met een hoog risico wordt de klant gevraagd informatie aan te leveren over de bron van middelen, de herkomst van vermogen en de vastgoedbeleggingen.
- De bank voert desk-research uit om de informatie die de klant aanlevert te verifiëren.
- Als de bank twijfelt, worden er aanvullende documentatie, gegevens of informatie opgevraagd bij betrouwbare bronnen.

- De risicobeoordeling en de toegepaste EDD-maatregelen worden vastgelegd.
- Senior management goedkeuring op individuele basis en in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan PEPs.
- Er vindt doorlopende monitoring en verdiepende transactiemonitoring plaats.

Hoog risico**Master- en feederfondsen met een UBO die een familielid of naaste betrokkene is van een PEP****Voorbeeld**

Een Nederlands closed-end fonds voor collectieve belegging belegt in niet-beursgenoteerde aandelen van duurzame energiebedrijven in de EU. De sponsors van het fonds zijn een Nederlands pensioenfonds en een staatsfonds uit de Verenigde Arabische Emiraten. De beleggers beleggen via een gevolmachtigde onderneming; een in de EU gereguleerde financiële instelling. Een van de beleggers heeft meer dan 25% van de aandelen in de gevolmachtigde onderneming en is daarmee UBO. Deze belegger is een naaste betrokkene van de president van de VS.

NVB Standaard

- Het risico wordt beoordeeld als hoog om de volgende redenen:
 - de UBO is een familielid of een naaste betrokkene van een PEP met een invloedrijke functie;
 - de betrokkenheid van een land met een hoog risico;
 - een sector met een hoog risico;
 - private equity.
- De bank voert desk-research uit naar de bron van middelen en het familielid of de naaste betrokkene van de PEP.
- Er wordt informatie opgevraagd bij de klant over de bron van middelen en de herkomst van het vermogen, de sponsors en het familielid of de naaste betrokkene van de PEP. Als de bank twijfelt over de bron van middelen of de herkomst van vermogen, worden er aanvullende documentatie, gegevens of informatie opgevraagd bij betrouwbare bronnen.
- De risicobeoordeling en de toegepaste EDD-maatregelen worden vastgelegd.
- Senior management goedkeuring op individuele basis en in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan PEPs.
- Er vindt doorlopende monitoring en verdiepende transactiemonitoring plaats.

Context

Het regelgevend kader

De regelgevende context die van toepassing is op dit onderwerp is te vinden in de relevante delen van de toepasselijke wetten, regelgeving en richtlijnen van verschillende autoriteiten, zoals: de FATF, de EBA, het Ministerie van Financiën en DNB. Hieronder volgt een overzicht van het huidige regelgevende kader met betrekking tot PEPs.

- **Aanbeveling 12 van de FATF**

“Financial institutions should be required, in relation to foreign politically exposed persons (PEPs) (whether as customer or beneficial owner), in addition to performing normal customer due diligence measures, to:

- have appropriate risk-management systems to determine whether the customer or the beneficial owner is a politically exposed person;
- obtain senior management approval for establishing (or continuing, for existing customers) such business relationships;
- take reasonable measures to establish the source of wealth and source of funds; and
- conduct enhanced ongoing monitoring of the business relationship.

Financial institutions should be required to take reasonable measures to determine whether a customer or beneficial owner is a domestic PEP or a person who is or has been entrusted with a prominent function by an international

organisation. In cases of a higher risk business relationship with such persons, financial institutions should be required to apply the measures referred to in paragraphs (b), (c) and (d).”

- **Artikel 20 van de herziene 4AMLD**

“Ten aanzien van transacties of zakelijke relaties met PEPs verlangen de lidstaten, naast de cliëntenonderzoekmaatregelen als vastgelegd in artikel 13, dat meldingsplichtige entiteiten:

- over passende risicobeheersystemen, inclusief op risico gebaseerde procedures, beschikken om te bepalen of de cliënt, of de uiteindelijk begunstigde van de cliënt, een PEP is;
- in gevallen van zakelijke relaties met PEPs, de volgende maatregelen toepassen:
 - toestemming verkrijgen van het hoger leidinggevend personeel om zakelijke relaties met dergelijke personen aan te gaan of voort te zetten;
 - passende maatregelen nemen om de bron vast te stellen van het vermogen en van de geldmiddelen die bij zakelijke relaties of transacties met zulke personen worden gebruikt;
 - die zakelijke relaties doorlopend aan verscherpte monitoring onderwerpen.”

- **EBA-richtsnoeren ML/TF-risicofactoren, paragrafen 4.48-4.52**

“4.50. Ondernemingen die hebben vastgesteld dat een cliënt of uiteindelijk begunstigde een PEP is, moeten altijd:

- passende maatregelen nemen om de bron van het vermogen en de bron van de geldmiddelen die in de zakelijke relatie worden gebruikt, vast te stellen, zodat de onderneming zich ervan kan vergewissen dat zij niet de opbrengsten van corruptie of andere criminele activiteiten verwerkt. De maatregelen die ondernemingen dienen te nemen om de bron van het vermogen en de bron van de geldmiddelen van de PEP vast te stellen, zullen afhangen van de hoogte van het risico dat is verbonden aan de zakelijke relatie. Indien het aan de relatie met een PEP verbonden risico bijzonder hoog is, verifiëren ondernemingen de bron van het vermogen en de bron van de middelen op basis van betrouwbare en onafhankelijke gegevens, documenten of informatie;
- van het hoger leidinggevend personeel goedkeuring verkrijgen voor het aangaan of voortzetten van een zakelijke relatie met een PEP. Het passende anciënniteitsniveau voor het aftekenen wordt bepaald door de hoogte van het verhoogde risico dat is verbonden aan de zakelijke relatie, en de hogere leidinggevende die een zakelijke relatie met

een PEP goedkeurt, dient voldoende anciënniteit en gezag te hebben om onderbouwde beslissingen te kunnen nemen over zaken die directe gevolgen hebben voor het risicoprofiel van de onderneming;

- c) erop toezien dat bij het maken van de afweging of een relatie met een PEP kan worden goedgekeurd, het hoger leidinggevend personeel zijn beslissing baseert op het niveau van het ML/TF-risico waaraan de onderneming wordt blootgesteld als zij de betreffende zakelijke relatie aangaat, en op de mate waarin de onderneming is toegerust om dat risico doeltreffend te beheersen;
- d) zowel transacties als het aan de zakelijke relatie verbonden risico doorlopend verscherpt monitoren. Ondernemingen identificeren ongebruikelijke transacties en evalueren regelmatig de informatie waarover zij beschikken om ervoor te zorgen dat alle nieuwe of naar boven komende informatie die de risicobeoordeling zou kunnen beïnvloeden, tijdig wordt geïdentificeerd. De frequentie van de doorlopende monitoring wordt bepaald door de hoogte van het risico dat is verbonden aan de relatie.

4.51. Uit hoofde van artikel 20, onder b), van Richtlijn (EU) 2015/849 moeten ondernemingen al deze maatregelen toepassen op PEPs, hun familieleden en personen bekend als hun naaste betrokkenen, en passen de omvang van deze maatregelen aan op basis van risicogevoeligheid.”

- **Artikel 8 lid 5 Wwft** [6]

“In aanvulling op de cliëntenonderzoeksmaatregelen, bedoeld in artikel 3:

- a) beschikt een instelling over passende risico-beheersystemen, waaronder op risico gebaseerde procedures, om te bepalen of de cliënt of de uiteindelijk belanghebbende een PEP is;
- b) past een instelling de volgende maatregelen toe bij het aangaan of voortzetten van een zakelijke relatie met of het verrichten van een transactie voor een PEP:
 1. voor het aangaan of voortzetten van deze zakelijke relatie of het verrichten van deze transactie, is de toestemming vereist van een persoon die deel uitmaakt van het hoger leidinggevend personeel;
 2. passende maatregelen worden getroffen om de bron van het vermogen en van de middelen die bij deze zakelijke relatie of deze transactie gebruikt worden, vast te stellen;
 3. de zakelijke relatie wordt doorlopend aan verscherpte controle onderworpen.”

- **Leidraad van de DNB, paragraaf 4.9.2** [7]

“Instellingen die PEP’s in hun cliëntenbestand hebben, kunnen hun interne procedures om doorlopend controle uit te oefenen op deze zakelijke relatie risicogebaseerd inrichten. Zo zijn kinderen van een Kamerlid in Nederland met een eenvoudige betaalrekening mogelijk minder risicogevoelig dan de echtgenote van een staatshoofd van een land met een verhoogd corruptierisico, die een private banking rekening

opent. Dit neemt echter niet weg dat PEP’s in de basis een hoger risico vertegenwoordigen.“
 “Met name het vaststellen van de bron van het vermogen van de UBO die een PEP is, kan in bepaalde situaties moeilijk zijn, hoewel de intensiteit kan worden afgestemd op het risico. In gevallen waarin het niet lukt om de bron van het vermogen vast te stellen, moet de instelling kunnen aantonen dat er voldoende inspanningen zijn verricht om de bron van het vermogen te achterhalen.”

- **Uitvoeringsbesluit Wwft 2018**

“Prominente publieke functies als bedoeld in de definitie van PEP in de zin van artikel 1, eerste lid, van de wet zijn in elk geval:

- a) staatshoofd, regeringsleider, minister, onderminister of staatssecretaris;
- b) parlamentslid of lid van een soortgelijk wetgevend orgaan;
- c) lid van het bestuur van een politieke partij;
- d) lid van een hooggerechtshof, constitutioneel hof of van een andere hoge rechterlijke instantie die arresten wijst waartegen, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, geen beroep openstaat;
- e) lid van een rekenkamer of van een raad van bestuur van een centrale bank;

6 Artikel 8 lid 6 tot en met 11 van de Wwft is ook van toepassing.

7 Dit is gebaseerd op de DNB Leidraad van december 2020. Op het moment van publicatie van deze NVB Standaard worden door DNB nieuwe Good Practices en Q&A opgesteld.

- f) ambassadeur, zaakgelastigde of hoge officier van de strijdkrachten;
- g) lid van het leidinggevend lichaam, toezicht-houdend lichaam of bestuurslichaam van een staatsbedrijf;
- h) bestuurder, plaatsvervangend bestuurder, lid van de raad van bestuur of bekleeder van een gelijkwaardige functie bij een internationale organisatie.

Middelbare of lagere functionarissen vallen niet onder de in het eerste lid bedoelde prominente publieke functies.

Familierelaties als bedoeld in de definitie van familielid van een PEP in de zin van artikel 1, eerste lid, van de wet zijn:

- a) de echtgenoot van een PEP of een persoon die als gelijkwaardig met de echtgenoot van een PEP wordt aangemerkt;
- b) een kind van een PEP, de echtgenoot van dat kind of een persoon die als gelijkwaardig met de echtgenoot van dat kind wordt aangemerkt;
- c) de ouder van een PEP.

Personen bekend als naaste betrokkene van een PEP in de zin van artikel 1, eerste lid, van de wet zijn:

- a) een natuurlijke persoon van wie bekend is dat deze met een PEP de gezamenlijke uiteindelijk belanghebbende is van een juridische entiteit of een juridische constructie, of die met een PEP andere nauwe zakelijke relaties heeft;

- b) een natuurlijke persoon die de enige uiteindelijk belanghebbende is van een juridische entiteit of juridische constructie waarvan bekend is dat deze is opgezet ten behoeve van de feitelijke begunstiging van een PEP.”

Afstemming tussen de ‘DNB Good Practices’ en de ‘NVB Standaard’

DNB heeft als doel organisaties waarop de bank toezicht houdt inzicht te geven in haar beleidspraktijk door bijvoorbeeld een interpretatie van wettelijke toezichtregels te geven (Q&A), evenals voorbeelden van manieren waarop aan de wettelijke toezichtregels kan worden voldaan (Good Practices). Het is hierbij belangrijk op te merken dat noch de Q&A's, noch de Good Practices van DNB juridisch bindend zijn.

De NVB Standaard beschrijft de toepassing en uitvoering van de risicogebaseerde aanpak met betrekking tot PEPs in meer detail. Daarnaast geeft de Standaard meer praktische voorbeelden van de risicoverlagende maatregelen die kunnen worden toegepast in scenario's met een laag, neutraal en hoog risico.

Bijlage

Inleiding

Het doel van deze bijlage is om een niet-uitputtende lijst van kenmerken te bieden om voldoende informatie en/of documentatie van een PEP te verkrijgen wanneer bij het beoordelen van de risico's en de beschikbare informatie blijkt dat er een informatieverzoek naar de klant moet worden verstuurd.

Banken moeten per geval besluiten welke informatie, of indien van toepassing, documentatie, de bank moet ontvangen. De vragen die de bank stelt aan een PEP kunnen dus per geval verschillen. Nadat de klant de vragen heeft beantwoord, kan de bank nog aanvullende verduidelijking, informatie of documentatie opvragen ter onderbouwing van de antwoorden.

Functie, andere banen of activiteiten van de PEP

- De functie van de PEP
 - toegang tot of zeggenschap over publieke gelden;
 - het vermogen om vergunningen toe te kennen;
 - de mogelijkheid om de functie te gebruiken voor persoonlijk gewin.
- Als de PEP andere banen of activiteiten heeft of verbonden is aan een entiteit
 - de aard van de (zakelijke) entiteit.
 - de rol van de PEP binnen die entiteit.
 - informatie van de entiteit, zoals een uittreksel van de Kamer van Koophandel (of een

gelijksortige instelling), landen waar de entiteit actief is, de winst en de omzet, het gebruik van contante transacties.

Zakelijke relatie

- De reden en het doel van het aangaan van een zakelijke relatie met een Nederlandse bank.
- Of de PEP eerder is geweigerd of dat de relatie met de PEP is beëindigd op initiatief van een andere bank.
- In het geval van een bankrekening
 - het doel en de aard van de relatie;
 - de verwachte transacties (bijvoorbeeld het soort, volume, frequentie, contant, internationaal, landen);
 - bron van de inkomende middelen;
 - oorsprong van de middelen die op de rekening komen.

Bron van middelen en herkomst van vermogen

- Bron van middelen en het niveau van het netto-jaarsalaris.
- Een inschatting door de publiek prominente persoon van zijn of haar totale wereldwijde vermogen.
- Bankrekeningen bij andere banken/financiële instellingen. Indien beschikbaar, een specificatie van de spaargelden/beleggingen/leningen en een toelichting op de bron van middelen en/of de herkomst van vermogen (bijvoorbeeld salaris, erfenissen, verkoop van vastgoed, giften).

- Verstrekte leningen en giften.
- Eigendom van (commercieel) vastgoed. Indien aanwezig, een specificatie van de vastgoed-objecten (bijvoorbeeld het aantal objecten, de huidige geschatte waarde, jaarlijkse huurinkomsten) en een toelichting op de financiering van het vastgoed.
- Eigendom van ander vermogen, zoals kunst, virtuele activa, trustfondsen, voertuigen (zoals sport- of andere luxeauto's, jachten, privé-vliegtuigen). Indien beschikbaar, een schatting van de aankoop prijs en/of de huidige waarde en een toelichting van de financiering van deze objecten.

© November 2023

Nederlandse Vereniging van Banken
Gustav Mahlerplein 29-35
1082 MS Amsterdam
www.nvb.nl